

Recensie Trouw ★★★ Instinct

Voorstelling 'Instinct' is mooi gedanst, maar nogal risicoloos

Is er een bestaan voor Conny Janssen Danst zonder Conny Janssen zelf? Ruim dertig jaar na de oprichting van de dansgroep wordt die vraag urgenter. Janssen sorteert erop voor met meer nadruk op samenwerking en talentontwikkeling, via HUIS Conny Janssen Danst in Rotterdam, waar jonge makers en dansers alle artistieke ruimte krijgen.

Voor *Instinct* deelt Janssen voor het eerst haar auteurschap met Patricia van Deutekom, een jongere choreograaf die zij als artistieke verwant ziet. Na producties in kleinere zalen volgt nu een grote-zaalvoorstelling met landelijke tournee.

De vraag is wat Van Deutekoms handschrift toevoegt – en of dat zichtbaar wordt. Helaas, de samenwerking levert weinig reuring op. *Instinct* blijft binnen de vertrouwde contouren van de typische Conny Janssen-voorstelling.

Janssens handschrift is sterk herkenbaar: emotioneel, intuïtief, abstract maar toch leesbaar, geworteld in persoonlijke thema's over de mens in de weerbarstige stedelijke wereld. De bewegingen zijn gevoelsmatig, soms eruptief, met veel aanrakingen en bijna-aanrakingen, stevige aarding en golvende torso's. Unisono groepspassages worden afgewisseld met duetten en solo's. Af en toe snijdt een *breaking-move* door de moderne danstaal. Het draait om emotie en persoonlijke frictie.

Verrijdbare open dozen – liggend of rechtop – bepalen het toneelbeeld. Ze doen denken aan grafkisten; soms kruipt er iemand in weg. Ze markeren de ruimte, openen of sluiten die. Toch gebeurt er opvallend weinig mee in interactie met de choreografie. Ze blijven vooral decor: beeldend aanwezig, dramaturgisch halfslachtig benut.

Bron Foto Anndreas Terlaak

Twaalf dansers staan vijf kwartier onafgebroken op de vloer, energiek en fysiek. De centrale vraag is helder: waar zit je instinct, en hoe bevrijd je je van de restricties van de omgeving? In wijde blazers, met een zweem van corporate pak, wankelen de dansers, kijken op hun horloge, kloppen denkbeeldig stof van hun mouwen – alsof de controle zich letterlijk heeft vastgezet in het lichaam. Dat wordt losser, maar gaandeweg verzandt de choreografie in variaties op hetzelfde thema: aantrekken en afstoten, loslaten en samenkomen, van dicht naar open. Wel effectief is het moment waarop de scène zich splitst in een voor- en achterruimte. Dat dwingt de blik zich steeds te verschuiven en brengt de spanning erin.

De hand van Van Deutekom geeft soms extra gelaagdheid. Haar soberdere aanpak, vooral zichtbaar bij de vrouwelijke dansers, brengt kleine, strak doorgevoerde handelingen waarin rauwheid en weerbaarheid schuilen. Maar wat haar bijdrage had kunnen zijn – een echte verschuiving in taal of perspectief – blijft grotendeels onbeantwoord.

Aan het einde openen en sluiten de dansers zich in cirkelende patronen als een caleidoscoop, alsof een oerkracht ontluikt. Dat afwijkende beeld werkt en legt tegelijk bloot hoe weinig er echt is losgelaten.

Instinct is zorgvuldig gemaakt, mooi gedanst en consistent van toon, maar echt risico nemen of uit de bocht vliegen gebeurt niet. Juist daar wringt het: een voorstelling over instinct die zelf weinig instinct heeft toegelaten.